

TA'LIM JARAYONI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH YO'LLARI

X.Hamzaev

ДПУ dotsenti, (PhD)

Annotatsiya. Maqolada ta'lim - tarbiya jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanishning zarurati, afzalliklari va masofaviy ta'lim sohasidan foydalanish bo'yicha statistikalar berilgan. Raqamli texnologiyalardan foydalanish va masofaviy ta'limning yangi avlod tizimlarini joriy etish lozimligi, masofaviy ta'lim tizimi orqali yangi ko'nikmalarni yoki mavzuga oid materiallarni o'rganish tezroq, osonroq va arzonroq ekanligi atroflicha yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, raqamli o'qitish ta'lim tizimi, Internet tarmog'i, masofaviy ta'lim, masofaviy platformalar, mobil qurilmalar.

Rezyume. V state privodyatsya statisticheskie dannye o neobxodimosti, preimustvax ispolzovaniya sifrovых technology v distansionnom obrazovanii i o neobxodimosti vnedreniya sifrovых technology i sistem distansionnogo obrazovaniya novogo pokoleniya, a takje подробно opisывaetsya, kak bystree, proщe i deshevle izuchat novыe navыki ili materialы po teme cherez sistemu distansionnogo obrazovaniya. Takje predstavlenы problemy, prepыatstvuyущie effektivnomu vnedreniyu distansionnogo obrazovaniya v nashey strane s ispolzovaniem sifrovых technology, a takje predlojeniya i rekomendatsii po ix resheniyu.

Klyuchevыe slova: Distansionnoe obuchenie, sifrovые технологии, sifrovaya sistema obucheniya, distansionnie platformi, mobilnie ustroystva, set Internet.

Abstrakt - The article presents the need, advantages and statistics on the use of digital technologies in distance education, as well as the need for the use of digital technologies and the introduction of new generation systems of distance education, the fact that it is faster, easier and cheaper to learn new skills or materials related to the subject through the distance education system is Also, in our country there are problems that are hindering the effective way of distance learning using digital technologies and suggestions and recommendations for their solution.

Key words: Distance learning, digital technology, digital learning education system, remote platforms, mobile devices, Internet network.

Mamlakatimizda raqamli iqtisodiyotni faol rivojlantirish, barcha tarmoqlar va sohalarda, eng avvalo, davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash va qishloq xo'jaligida zamonaviy axborot- kommunikatsiya va raqamli texnologiyalarini keng joriy etish bo'yicha kompleks chora tadbirlar keng ^lam da amalga oshirilib kelinmoqda. Ayniqsa, elektron hukumat tizimini takomillashtirish, dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalarining mahalliy bozorini yanada rivojlantirish, respublikaning barcha hududlarida IT-parklarni tashkil etish

shuningdek, sohani malakali kadrlar bilan ta'minlashni ko'zda tutuvchi 220 dan ortiq ustuvor loyihalarni amalga oshirish ishlari keng tus olgan.

Jahon hamjamiyatining zamonaviy ilmiy-texnik taraqqiyoti, fan va ishlab chiqarish sohasida amaliy islohotlar, ilmiy-texnik axborotning jadal rivojlanishi va yangilanishi ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-texnik o'zgarishlar natijasida talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonlarining takomillashtiruvchi mexanizmlarini ta'lim jarayoniga tatbiq etilishi bilan ifodalanadi. Parijda bo'lib o'tgan YuNESKO Bosh konferensiyasining 36-sessiyasi rezolyutsiyasiga muvofiq, ta'lim tasnifining xalqaro standartlari takomillashtirilmoqda. YuNESKO Ta'lim instituti (Gamburg, Germaniya), Kattalar ta'limi bo'yicha Yevropa uyushmasi (EAEA – European Association for the Education of Adults, Bryussel), Xalqaro Ta'lim instituti (AQSh), European Integration (ECSA-Austria) kabi nufuzli tadqiqot markazlarining ilmiy natijalari alohida o'rin tutadi. Shu sababli ta'lim jarayoni samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishnuf alohida e'tibor qaratilmoqda. Шунингдек, айтиш жоизки, jamiyat odamlarning bir guruh bo'lib yashashga bo'lgan tabiiy ehtiyojlari asosida paydo bo'lgan bo'lsa, zamonaviy jamiyat rivojlanishining o'ziga xos xususiyati uning global xarakteriga ega bo'lgan axborotlashtirish, shu jumladan ta'lim jarayoni bilan bog'liqligida ko'rinadi. Manbalarda ta'limni axborotlashtirishning asosiy maqsadi axborot jamiyati sharoitida ta'lim tizimi ishtirokchilarining (pedagogik xodimlar, talabalar, texnik-muhandislar, ma'muriy-boshqaruv xodimlari va boshqalar) ichki ishlarda to'liq va samarali ishtirok etishidir. , hayot faoliyatining ijtimoiy va kasbiy sohalari axborotni rivojlantirishga tayyorgarlik ko'rish va kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ta'limni rivojlantirish muammolari va kompleks yechim kadrlar tarkibini yuqori malakali mutaxassislar bilan to'ldirish, xodimlarning kasbiy saviyasini oshirishni ta'minlashdan iborat ekanligi ta'kidlangan. Bundan xulosa qilish mumkinki, AKTni ta'lim jarayoniga samarali joriy etish uchun uni jarayon sub'ektlari, jumladan professor-o'qituvchilarning ehtiyojlariga yo'naltirish zarur. maktab o'qituvchilari mashg'ulotlarni boshlang'ich bosqichdan boshlab faoliyatga kiritishga katta e'tibor berishlari kerak. Bo'lajak boshlang'ich maktab o'qituvchisining kasbiy faoliyatiga tayyorgarlikdagi fanlar bloklari maqsad va vazifalarni yo'naltiradi, bu muammoni hal qilish uchun etarli yoki yo'qligini aniqlash kerak. O'rganilayotgan davlat hujjatlarida imkoniyatlar va shart-sharoitlar paydo bo'lib, boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ta'limini integratsiyalashgan yondashuv asosida olib borish o'sishning dastlabki imkoniyatlaridir. Shuning uchun ham bu yerda o'qituvchilarni kelajakdagi boshlang'ich sinf o'qituvchilarini intellektual faoliyatga integral yondashuv asosida tayyorlash yo'nalishida olib borilgan dastlabki tadqiqotlarimiz natijalari shuni ko'rsatadiki, buni amalga oshirish mumkin.

Elektron hisoblash mashinalarining yaratilishi, uning asosiy elementlarini elektron chiroqdan yirik integral mikrosxemagacha takomillashtirish, tobora ixcham bo'lib borishi,

<https://confrencea.one>

ishlash tezligi, qulayligi va nafaqat ko'pchilikka, balki ko'pchilikka ma'lumotlarning sifatini oshirish imkoniyatlarini oshirishdir. ma'lumotlar bazasini shakllantirgan hududda ma'lumotlarni tarqatish, saqlash va uzatish va ular bo'yicha turli xil harakatlarni amalga oshirish, to'plangan ma'lumotlarning jismoniy hajmini kamaytirish imkonini berdi. Hisoblash texnikasining rivojlanish tarixini tahlil qilib, uning rivojlanishi ham nazariy, ham amaliy asosga ega ekanligini ko'rish mumkin. Amaliy asosini o'sha davrdagi texnika yutuqlari tashkil etsa, nazariy asosini fanlar sohasida erishilgan natijalar, pozitsion sanoq sistemasi rivojlanish nazariyasi, qat'iy tartib va mantiqdir. O'z navbatida, hisoblash texnikasining rivojlanishini mexanik mashinalar davriga, mexanik mashinalar davriga, elektromexanik mashinalar davriga va elektron hisoblash mashinalari davriga bo'lish mumkin. Bu elektron hisoblash mashinalarini ishlab chiqish uchun mos keladi, tabiatda turli xil axborot oqimlarini shakllantirish, ekspluatatsiya qilish, saqlash, uzatish, axborot jarayonlarini avtomatlashtirish, usullar, muhit va texnologiya bilan bog'liq qonuniyatlarni o'rganish, maxsus fan - informatika paydo bo'ldi. Elektron hisoblash mashinalari insonning turli amaliy faoliyatidir. Uning sohalarda qo'llanilishi tufayli foydalanuvchi (kompyuterdan foydalanuvchi) o'z imkoniyatlarini yanada kengaytirishni talab qiladi Shuning uchun elektron hisoblash mashinalarining texnik tuzilishi. Mantiqiy davomi sifatida dasturiy ta'minot ham takomillashtirildi. Natijada dastur asosida axborotni yuqori tezlikda qayta ishlash. Universal avtomatik qurilma - shaxsiy kompyuter (PC - Personal Computer) dan foydalanish mashhur bo'ldi. Kompyuterning texnik vositalari (apparat: ing. hard, ware - mahsulot, «mahsulotlar» birligi sifatida qattiq ishlanma) va dasturiy vositalar (Software: ing. soft - soft, ware - mahsulot, ayniqsa dasturiy ta'minot operatsion tizimlari va qobiq dasturlari, dasturlash. tizimlar, apparat tizimlari, integral dasturlar paketi, mashina grafikasi tizimlari, ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimlari, amaliy dasturlar, kompyuterda ishlash qulayligi ortib, uning pedagogik imkoniyatlarini ochib berdi. Ta'limning bir qismi sifatida raqamli ko'nikmalarni oshirish jarayoni, shuningdek, ularni qayta tayyorlash dasturlari orqali rag'batlantirish bugungi kunda eng ustuvor vazifaga aylanib bormoqda. Sanoatning texnologik rivojlanishi konservativ ta'lim tizimidan ancha ustundir. Ta'lim tizimiga raqamlashtirish sezilarli darajada kirib kelgan bo'lsa-da, u hali ham qisman va ko'pincha ta'limda yangi texnologiyalarning tarqalishiga to'siqlar: maktab jihozlarining etishmasligi, o'quvchilarning qiziqishi yo'qligi, yangi va sinab ko'rilmagan amaliyotlarga ishonchsizlikdir. O'quv jarayonining bir qismi sifatida raqamli ko'nikmalarni oshirish, shuningdek, ularni qayta tayyorlash dasturlari orqali targ'ib qilish bugungi kunda eng ustuvor vazifaga aylanib bormoqda. Sanoatning texnologik rivojlanishi konservativ ta'lim tizimidan ancha ustundir. Ta'lim tizimiga raqamlashtirish sezilarli darajada kirib kelgan bo'lsa-da, u hali ham qisman va ko'pincha ta'limda yangi texnologiyalarning tarqalishiga to'siqlar: maktab jihozlarining etishmasligi, o'quvchilarning qiziqishi yo'qligi, yangi va sinab ko'rilmagan amaliyotlarga ishonchsizlikdir.

O'quv jarayonining bir qismi sifatida raqamli ko'nikmalarni oshirish, shuningdek, ularni qayta tayyorlash dasturlari orqali targ'ib qilish bugungi kunda eng ustuvor vazifaga aylanib bormoqda. Sanoatning texnologik rivojlanishi konservativ ta'lim tizimidan ancha ustundir. Ta'lim tizimiga raqamlashtirish sezilarli darajada kirib kelgan bo'lsa-da, u hali ham qisman va ko'pincha ta'limda yangi texnologiyalarning tarqalishiga to'siqlar: maktab jihozlarining etishmasligi, o'quvchilarning qiziqishi yo'qligi, yangi va sinab ko'rilmagan amaliyotlarga ishonchsizlikdir. Buning sababi shundaki, kengaytirilgan reallik texnologiyasi (AR-texnologiyasi) kuchli vizualizatsiya vositasi va o'quvchilarga ta'lim ma'lumotlarini taqdim etishning samarali usuli sifatida ta'lim texnologiyalarining o'zini modernizatsiya qiladi, ularni yangi vositalar va usullar bilan boyitadi, didaktik va amaliy imkoniyatlarini kengaytiradi. kognitiv qobiliyatlar. Virtual ob'ektlarni dastlab ular mavjud bo'lmagan muayyan muhitga joylashtirish bizga g'ayrioddiy ta'lim amaliyotlarini taqlid qilish imkonini beradi.

Hozirgi davrda keliib, ta'lim tizimi rivojlantirish va takomillashtirish maqsadida raqamli texnologiyalarni keng targ'ib etish, shu asosida mazkur jarayonning samaradorligini oshirish o'ta dolzarb masla sifatida keng tadqiq etilmoqda. Jumladan, axborot maydonida taklif etilayotgan ko'plab narsalarni jiddiy tahlil qilish va pedagogik asoslash uchun raqamli texnologiya muhim ahamiyat kasb etmoqda. So'nggi yillarda ta'limni "raqamlashtirish" muammolari, uning shakllanishiga ta'siri bo'yicha birorbir davlat loyihasi yoki so'rovnoma asosida tadqiqotlar o'tkazilmaganligi ham muhimligi ilgari surilgan. Shuningdek, Internet tizimidagi muhitning yoshlar ongiga ta'sirining ahamiyati ta'lim-tarbiya jarayonlarida, zamonaviy ommaviy axborot vositalarining ma'ruzalarida, pedagogik jamoatchilik muhokamalarida, magistrant va tadqiqotchilarning izlanishlarida ham ko'rishimiz mumkin.

Shuni alohida ta'kidlash kerakki, oldin raqamli texnologiyalarni barcha sohalarda, ya'ni, sanoat, iqtisodiyot, bank va boshqa sohalarda joriy etish bilan cheklanib qolgan edik. Bugungi kunda esa raqamli iqtisodiyot shiddat bilan rivojlanib borayotganini e'tiborga olib, raqamli rivojlanish bo'yicha barcha soha rahbarlarining o'rinbosarlari lavozim tarkibiga kiritilmoqda. Raqamlashtirish yo'nalishi bo'yicha faollashtirish barcha biznes tuzilmalarida amalga oshirilmoqda. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar barcha sohalarda "tajovuzkor", ayniqsa iqtisodiy samarasi topilgan joylarda, barcha darajalarda qo'llab-quvvatlanib kelinmoqda. Iqtisodiyotda ro'y berayotgan jarayonlar dinamikasi iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasida oliy ta'limini rivojlantirish bo'yicha takliflarni tahlil qilish va ishlab chiqishda ta'lim hamjamiyatining faol pozitsiyasini talab qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xell, L. Teorii lichnosti: osnovnye polozeniya, issledovaniya i primeneniye / L., Xell D. Zigler. — SPb.: Piter, 2008. — 608 s.
2. Verbiskiy, A.A. Lichnostnyy i kompetentnostnyy podhody v obrazovanii: problemy integratsii: monografiya / A.A. Verbiskiy, O.G. Larionova. — M.: Logos, 2009. — 336 s.
3. Buxarkina, M.Yu. Sovremennyye pedagogicheskie i informatsionnyye texnologii v sisteme obrazovaniya: ucheb. posobie. — 2-ye izd. / M.Yu. Buxarkina, Ye.S. Polat. — M.: Izdat. sentr «Akademiya», 2010. — 368 s